

VELKOMMEN TIL STIFTS DAG

Kirken er et fællesskab både lokalt og globalt.

Sammen hører vi Guds ord, og vi hører sammen i arbejdet med at skabe gode rammer for fællesskabet og for det enkelte menneske i både glæde og sorg.

Derfor har Stiftsdagen 2021 temaet "Kirke SAMMEN" – en dag for os alle sammen: Nye og gamle menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige. En dag med inspiration, samtale, sang (hvis vi må) og fornøjelse.

Årets bedste tilbud på en "ryste-sammen-firmaudflugt" for medarbejdere og menighedsråd!

Formiddagens emne på stiftsdagen er samarbejde. Vi samarbejder og organiserer os vidt forskelligt fra sogn til sogn. Organisationspsykolog Anne Lund Thybring kommer med konkrete eksempler og nye tanker om samarbejde, organisering og ledelse.

Hun lægger op til en fælles samtale om, hvordan vi gør, hvem der gør hvad, og hvordan vi måske også kunne gøre.

Kirke er vi også sammen med mennesker i resten af verden. På stiftsdagen kommer "noget af verden" direkte til os: Vi får besøg af ærkebiskoppen for den maronitiske kirke i Libanon, Youssef Soueif. Jeg vil interviewe ham om vilkårene for Mellemøstens kristne og om hans tanker om kirkens opgaver.

Eftermiddagen giver mulighed for blandt 20 forskellige emner at vælge, hvad man vil fordybe sig mere i.

Inden vi går hjem har vi selvfølgelig også både spist sammen, sunget sammen og grint sammen.

Menighedsrådene opfordres til at give medarbejderne mulighed for at deltage som en del af ansættelsen.

Stiftsdagen er et stort og festligt arrangement, som nu bliver afviklet under coronasikrede vilkår. Uden hjælp til alt det praktiske fra Haderslev Y's Men's Club kunne det ikke lade sig gøre. Stor tak!

Vel mødt til en spændende, lærerig og inspirerende dag – sammen.

Marianne Christiansen, biskop

KIRKE SAMMEN

Udvalget bag stiftsdagen består af en præst eller et valgt menighedsrådsmedlem fra hvert provsti samt en provst og en repræsentant fra de forskellige faggrupper. Vi har sammensat et program for dagen, som vi virkelig glæder os til at dele med jer.

Der vil være inspiration og læring at tage med hjem for alle menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige – både gennem de fælles oplæg, ved stiftsudvalgenes stande, samtaler med de andre fra sognet og i mødet med andre ansatte og frivillige fra alle hjørner af Haderslev Stift.

Ud over mange gode ord og den fælles oplevelse på stiftsdagen vil der også være en unik gave til hver deltager i form af et kunsttryk af et helt særligt og nylavet værk af kunstneren Jacob Herskind. Læs mere om værket på side 5.

Med venlig hilsen
Stiftsdagsudvalget

Tabitta Flyger, sognepræst,
Store Dalby og Hedensted
Sogne

Tove Bjørn Jensen, sogne-
præst, Nørremarks Sogn

Kirsten Houmøller,
kordegn, Hover Sogn

Dorte Volck Paulsen,
provst, Vejle Provsti

Kirsten Vad Knudsen,
Kirke- og kulturmedarbej-
der, Fredericia Provsti

Michael H. Munch,
sognepræst, Bredstrup og
Pjedsted Sogne

Kåre Brønserud, organist,
Brændkjær Sogn

Lars Vibe, kirketjener,
Haderslev Domsogn

Flemming Madsen,
ledende graver, Halk/Grarup,
Øsby/Aarø og Vilstrup Sogne

Jytte Weber Jørgensen,
graverassistent, Halk/Grarup,
Øsby/Aarø og Vilstrup Sogne

Ulla Toft, menighedsråds-
formand, Maugstrup Sogn

**Robert Strandgaard
Andersen**, sognepræst,
Hjorkær Sogn

Heidi Freund, sognepræst,
Øksbøl og Nordborg Sogne

Thorkild Sørensen,
Haderslev Y's Men's Club

Marianne M. Mølbæk,
projekt- og eventkoor-
dinator, Haderslev Stift

DAGSPROGRAM

for stiftsdagen 20. marts 2021
kl. 9.00-16.30

09.00-09.30 **Ankomst** til Haderslev Katedralskole og udlevering af navneskilt med workshop. Der er kaffe/te og brød samt åbne stande

09.30-09.45 **Velkomst** og morgenandagt ved biskop Marianne Christiansen

09.45-10.45 **SAMMEN** om arbejdet
Oplæg ved organisationspsykolog Anne Lund Thybring – om samarbejde, organisering og ledelse

11.00-11.45 **Samtaler** om formiddagens oplæg – hvad kan vi arbejde med i vores sogn?

12.00-13.00 **Frokost** i kantinen – samt tid til stande og samtaler

13.00-13.45 **Kirken i verden** – samtale ved ærkebiskop Youssef Soueif

14.00-15.00 **Workshops** – vælg mellem de 20 workshops, der beskrives på de næste sider

15.00-15.30 **Kaffe** i forhal og kantine med tid til stande og samtaler

15.30-16.00 **De 3 Tenar** rører lattermusklerne og glæder øregangene

16.00-16.30 **Fællessang** (forhåbentlig), fortælling om kunsttrykket og stiftets 100-års jubilæum samt afrunding på dagen ved biskop Marianne Christiansen

SAMMEN OM ARBEJDET

– fælles oplæg til efterfølgende drøftelse med de andre fra sognet

Anne Lund Thybring skriver om sit oplæg til stiftsdagen 20. marts 2021

Formålet med oplægget er at inspirere til hjælpsomme måder at forstå, bedrive og tale om ledelse og samarbejde i jeres virkelighed.

Jeres virkelighed er kompleks i flere henseender, og gængse måder at forstå ledelse og organisering på slår ofte ikke til, når I skal samarbejde over faggrænser og om fælles og delte ansvarsområder.

I mit oplæg introducerer jeg derfor til ideen om ledelse som en dynamisk og "distribueret" størrelse, der tillader mere smidigt samarbejde mellem fagpersoner.

Der findes arbejdspladser, som gennem mange år har fungeret helt uden formelle hierarkier eller i blandinger af formel ledelse og dynamiske samarbejdsformer. Disse utraditionelle arbejdspladser har udviklet en række konkrete praksisser f.eks. for hvordan man træffer beslutninger, der både sikrer lokal handlekraft og sammenhængskraft på tværs. Dem vil jeg fortælle jer om.

Oplægget vil stimulere til at tænke nye tanker om samarbejde og organisering, og forhåbentligt give jer nye ideer til hvordan I kan arbejde sammen i jeres sogn.

ANNE LUND THYBRING

Organisationspsykolog

Anne har gennem de seneste seks år drevet udviklingsprojektet "Organisationer Gentænkt". Her har hun sammen med nogle af Danmarks mest nysgerrige offentlige og private organisationer udfordret, hvordan organisationer kan fungere. Ambitionen er at inspirere til udvikling af bedre arbejdspladser, hvor trivsel og arbejdsglæde såvel som udvikling og effektivitet er i højsædet.

Du kan læse mere på stiftets hjemmeside: www.haderslevstift.dk under rubrikken "Stiftsdag 2021"

ÅRETS KUNSTTRYK

2021

I anledning af stiftets 100-års jubilæum, har vi bedt kunstneren Jacob Herskind om at male et værk. Stiftet blev dannet som følge af genforeningen i 1920 og i 2004 blev tilsynet med Dansk Kirke i Sydslesvig lagt over til biskoppen over Haderslev Stift. Derfor vil vi gerne markere jubilæet med et kunstværk, der fortæller om samhørigheden.

Her fortæller Jacob Herskind selv om værket.

CENTURIUM

Når billederne hænger på væggen og du ser dem allerførste gang, ligner det et landkort over?.. over? .. over? .. over England og Irland ? .. over .. over Etellerandetand?

Du læser de første stednavne, dine øjne falder på og de bringer dig nok ikke nærmere et geografisk bekendt sted. Du kigger mere og genkender ord og nogle arealer virker bekendt, Als, for eksempel, og langsomt men sikkert, fortæller dine øjne og forstand dig, at det må være: Stiftet.

Vores Stift ... - Ja selvfølgelig, lige præcis, lige her. Her begynder så en rejse igennem et område du kender så godt, men som alligevel virker anderledes og Terra incognitansk.

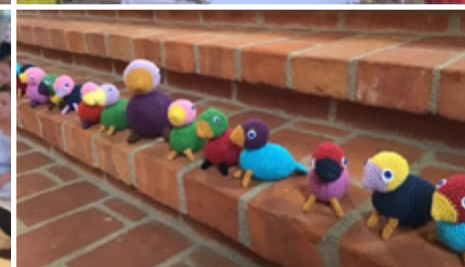
Stiftet ligger hvor det plejer, op til de vanlige venlige stiftsnaboer: Ribe, Aarhus, Fyn og Nordkirche .. Byerne Sønderborg, Aabenraa, Haderslev, Kolding, Fredericia, Vejle m.m. er der jo allesammen, lige præcis dér hvor de plejer at være. Og Flensborg og Slesvig er der selvfølgelig også, og når først det er faldet på plads, så kommer der ro på, så kan du starte på en visuel rejse gennem et ukendt område som du kender så godt. .. God tur.

Det er sådan noget mine billeder kan, det er sådan noget de gerne skal ku'ku', overraske og forundre og være lige til at lege med.

De 8 provster og biskoppen selv, har været behjælpelige med historier fra hvert deres provsti, alle de lokale historier og anekdoter. Jeg har så vidt muligt fået provsternes historiske og geografiske fortællinger med i billedet, også røverhistorierne og de landskendte og de allermest forunderlige burde være med. Og der er selvfølgelig masser af ting der ikke er kommet med. Masser, find dem, find alle dem der ikke er kommet direkte med, for de er der jo også.

Centurium, 100 år med demokratisk draget grænse, fredelig sameksistens (nåja, med en enkelt svips) og stiftet i et hundrede år. Kortet griber også længere bagud i historien end de 100 år, og det tager et par skridt forud, ind i de kommende.

Der er en menighed med det hele, over det hele, og er der noget du synes der ikke giver mening, så er lige præcis det, nok meningen.
Jacob Herskind, kunstner

DE 3 TENAR

De 3 Tenar er en musikomisk gruppe. Med musikken som omdrejningspunkt vil De 3 Tenar i samspil med publikum lave spas, spidde kirkelige temaer og synge skønsang.

De 3 Tenar består af Allan Hansen, Jonas Diemer og Daniel Kastrup. De har siden 1998 optrådt i mange forskellige festlige sammenhænge over det ganske danske land.

PRÆSENTATION AF WORKSHOPS

En del af Stiftsrådets opgaver er at understøtte arbejdet i sogne og provstier bl.a. med udviklingsprojekter indenfor undervisning, diakoni, kirkemusik mm. Dertil er der nedsat ni stiftsudvalg til at arbejde med forskellige områder. De ni udvalg er hver især værter for en workshop på stiftsdagen og præsenterer her en del af deres arbejde.

På stiftets hjemmeside www.haderslevstift.dk har hvert udvalg deres egen underside med kontakt-oplysninger, materialer til fri afbenyttelse mm.

DET MELLEMKIRKELIGE STIFTSUDVALG

KIRKE SAMMEN – med kristne kirker i hele verden

Haderslev stifts mellemkirkelige udvalg arbejder på at udbrede kendskabet til andre kristne kirker. Udvalget er selv opsøgende i dette arbejde ved

- at besøge andre kirker og på den måde opbygge en vidensbank
- at have gudstjenestefællesskab med andre kirkesamfund
- at støtte præster som arbejder mellemkirkeligt
- at invitere kirkeledere til Danmark for at mødes til gensidig inspiration

1 Er der en mellemkirkelig forpligtelse?

I en tid hvor internationalt samarbejde på mange områder er mere nødvendigt end nogensinde er spørgsmålet hvordan og på hvilken måde de nationalt funderede kirker er forpligtede på et samarbejde med andre kirkesamfund i verden – og hvilken rolle forholdet til ikke-kristne trossamfund spiller.

To debatoplæg:

Hvordan ser det mellemkirkelige ud set fra Danmark?

ved Mogens Mogensen, religionskonsulent, formand for Folkekirkens mellemkirkelige Råd

Hvordan ser det mellemkirkelige ud set fra den maronitiske kirke?

ved Youssef Soueif, ærkebiskop for den maronitiske kirke i Libanon

"Gennem dialog skal vi lære hinanden at kende. Forskellighed i enheden er en styrke."
Citat ærkebiskop Soueif

Ærkebiskop Youssef Soueif er fra den maronitiske kirke i Libanon. Han er blandt andet repræsentant for bestyrelsen i SAT-7 og brænder både for enhed mellem kristne og dialog mellem religionerne.

Efter oplæggene er der tid til spørgsmål og samtale.

Mogens Mogensen

Youssef Soueif

2 Folkekirken og Gæstfrihed

Søren Dalsgaard, koordinator fra det nationale landsnetværk Folkekirken Migrantsamarbejde

Indvandringen til Danmark har fyldt meget i den offentlige debat de senere år. Nogle steder i folkekirken har kultur- og religionsmødet sat markante aftryk på det lokale menighedsliv, og mange har gjort sig personlige erfaringer i mødet med det fremmede. Det kan opleves som en stor velsignelse, men mødet kan også føre til misforståelser og konflikter. Ofte fastholdes en høflig og usikker distance på grund af de sproglige eller kulturelle barrierer. I denne workshop tager vi livtag med nogle af de konkrete og praktiske udfordringer, som mødet med den fremmede stiller os i, for at blive klogere på, hvordan vi hver især kan blive bedre til at møde flygtninge og migranter i samfundet og i kirken.

Søren Dalsgaard

STIFTSUDVALGET FOR MIGRANTSAM-ARBEJDE OG RELIGIONSMØDE

Mange forskellige mennesker, kulturer og religioner har i dag hjemme i Danmark. Vi arbejder for, at folkekirken skal være en kirke for hele folket. I udvalget har vi til formål at fremme migrantsamarbejdet og religionsmødet som en integreret del af folkekirken liv og opgave.

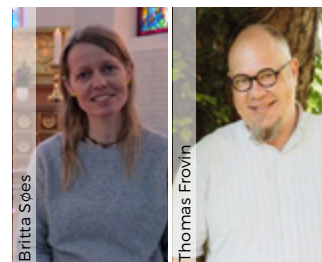
3 Når meditation og mindfulness er sjovere end kirken

Thomas Frovin, Projektleder i brobygningsarbejdet "I Mesterens Lys"

Britta Søes, kirke- og kulturmedarbejder

Tidens fokus på individualiseret spiritualitet har gjort ord som mindfulness og meditation til allemandseje. Hvad betyder det for folkekirken, og hvordan kan folkekirken kommunikere sit glade budskab til mennesker, som anser den kirkelige spiritualitet for værende upersonlig og stivnet?

Få indblik i danskernes trosmønstre anno 2021, og hør en praksiserfaring fra et sogn, hvor man har gjort sig gode erfaringer i mødet med åndeligt nysgerrige mennesker.

Britta Søes

Thomas Frovin

STIFTSUDVALGET FOR MØDET MED DET NYSPIRITUELLE

Udvalgets opgave er med udgangspunkt i den kristne tro at styrke folkekirken møde med andre livsytringer i åbenhed og respekt, og primært rette opmærksomheden mod nyspirituelle strømninger. Det gør vi f.eks. ved at facilitere folkekirken deltagelse på helsemesse i Vejle, og på forskellig måde arbejde for en åben erfaringsudveksling inden for feltet.

4 Glo-kal – global kirke i lokal menighed

Jonas Adelin Jørgensen, projektkoordinator, Folkekirken mellemkirkelige Råd

Hvorfor skal vi lokale være globale?

Denne workshop handler om, hvilken identitet vi har i vores lokale kirke. Er vi døbt til at være medlemmer af folkekirken – eller måske snarere af en universel kirke? Og hvad vil det betyde at være del af en global kirke og mission? Hvad vedrører det os og hvordan kan det komme til udtryk i vores lokale kirke?

Her vil du desuden finde inspiration til, hvilke organisationsressourcer og internationale netværk der findes, og hvordan det globale engagement kan bidrage til og berige vores lokale menighedsliv.

Jonas Adelin Jørgensen

STIFTSUDVALGET FOR MISSION

Stiftsudvalget for Mission er et inspirations- og ressourceret for sognes og provstiers arbejde med mission og den globale kirke. Der sidder medlemmer fra lokale kirker og fra de folkekirkelige missionsselskaber. I udvalget støtter vi og inspirerer til arbejds- og indsamlingsprojekter samt volontørudsendelser. Vi formidler erfaringer og kontakt til andre steder i og uden for stiftet, hvor der arbejdes med disse emner, ligesom vi formidler og afholder møder, seminarer og foredrag om den globale kirke, tro og mission.

5 Kirke SAMMEN mod ensomhed

Søren Kærgaard Jensen, kirke- og kulturmedarbejder, Nørremarkskirken, Vejle

Signe Toft, diakonipræst, Vejle

Henrik Johannessen, sognepræst, Bredballe, Vejle

Ensomheden i Danmark vokser! Med coronaens indtog i vores hverdag og liv møder og mærker vi følelsen af ensomhed i højere grad end før. Men hvad ved vi om ensomhed? Hvordan taler vi om det?

Ensomhed er en kompleks størrelse, som kan ramme os alle. Vidste du, at én ud af fire savner selskab ved deres aftensmåltid? Og at 44% vil tage imod en invitation til middag fra en, de kun kender flygtigt.

Er du/i gode til at modarbejde ensomhed i sognet? Hvordan kan vi i fællesskab tage ansvar?

Tre medlemmer af Haderslev stifts diakoniudvalg fortæller om arbejde og erfaringer med diakoni og ensomhed. Velkommen til en time med oplæg, spørgsmål og debat.

Søren Kærgaard Jensen

Henrik Johannessen

Signe Toft

STIFTSUDVALGET FOR DIAKONI

Udvalget inspirerer og opfordrer alle sogne i Haderslev Stift til lokalt at lave diakonalt arbejde. Via "Diakoninetværket", som alle kan blive medlem af, udsendes nyhedsmails og invitationer til debat og inspirationsmøder om forskellige diakonale emner.

6 Spørg mig om alt – paneldebat med unge

Det er sjældent de unge, der taler på kirkens vegne. Det laver Stiftsudvalg for Unge og Kirke om på i denne workshop, hvor vi har sammensat et panel af unge, der har en holdning til kirken. Kom og hør, hvad de mener. Har de overhovedet brug for kirken? Og hvad mener de, man kan bruge den til?

Undervejs vil du blive udfordret på de emner, de unge rejser, og der vil være god mulighed for at stille spørgsmål.

STIFTSUDVALGET FOR UNGE OG KIRKE

Udvalget består af ungdomspræster ansat rundt i stiftet og repræsentanter fra kirkelige ungdomsorganisationer. Udvalgsarbejdet er et netværk til erfaringsudveksling omkring eksisterende arbejde med unge og til styrkelse af samarbejdet mellem de kirkelige ungdomsorganisationer og folkekirken.

Udvalget tager initiativ til konkrete arrangementer for unge på tværs af stiftet, f.eks. konference for gymnasieelever, samtaledag mv., og medlemmerne stiller gerne sin viden og erfaring til rådighed for kirker og ungdomsorganisationer i stiftet.

7 Kirken som et inkluderende fællesskab

Inge Lindhardt Mikkelsen, Søren Thorsen, Christine Alexandersson, Mette Carlsten og Henrik Skoven, sognepræster og medlemmer af Stiftsudvalg for børn og voksne med særlige behov.

Hvordan kan vi som kirke tage hensyn til de forskellige særlige behov, som mennesker kan have? Og hvordan kan mennesker med særlige behov blive en ressource i kirken? Stiftsudvalget for børn og voksne med særlige behov vil præsentere nogle bud på dette og hvordan inklusion er en berigelse for alle.

STIFTSUDVALG FOR BØRN OG VOKSNE MED SÆRLIGE BEHOV

Udvalget arbejder på at give inspiration til, hvordan folkekirken også kan være relevant for mennesker, der ikke kan rumme en almindelig konfirmandundervisning, minikonfirmandundervisning, gudstjeneste m.m. Udvalget arrangerer kurser om specialundervisning og inkluderende gudstjenester. Desuden arbejder udvalget på at skabe forum for erfaringsdeling for dem, der arbejder med børn og voksne med særlige behov.

8 Hvorfor skal vi også synge andre salmer end de gode gamle?

Mads Djernes, sognepræst, Nørremarkskirken, Vejle

Lige så mange nye salmer, der bliver skrevet i disse år, lige så forskellige er de i sprog, indhold og melodi. Har du lyst til at stifte bekendtskab med nogle af dem – og naturligvis synge dem – vil medlem af redaktionsudvalget for salmebogstillægget "100 salmer", sognepræst og forhenværende organist Mads Djernes, præsentere et udvalg herfra og pege på deres relevans ved gudstjenester og kirkelige handlinger.

STIFTSUDVALGET FOR KIRKEMUSIK

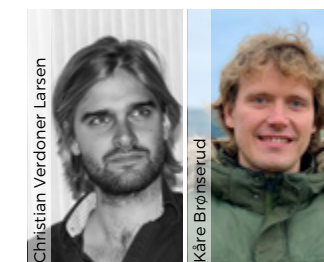
I udvalget planlægger og afholder vi hvert efterår en kirkemusikalsk temadag, som indledes med et eller flere foredrag om et fagligt tema eller et historisk emne. Afslutningsvis perspektiveres til nutiden og/eller hverdagen, gerne i form af en paneldebat. Desuden udarbejder vi hvert år et inspirationsmateriale til Salmesangens søndag, som ligger fast den sidste søndag i september, hvor vi gennem en form for tematik forsøger at betone salmesangens betydning for gudstjenesten. Endelig arbejder vi med at planlægge kursus- og debatdage for stiftets kirkemusikere, som derved kan få et forum for faglig udveksling og dygtiggørelse. Selv om udvalgets arbejde primært henvender sig til præster og organister, er det vores sigte også at involvere kirkesangere og kirke- og kulturmedarbejdere med musikalske forpligtelser.

9 Hvad er organistens frihed?

*Christian Verdoner Larsen, organist, pianist og idéhistoriker, Langenæskirken, Århus
Kåre Brønserud, organist og pianist, Brændkjærkirken, Kolding*

Kirkemusikere er ansat til en specifik opgave, og der har altid været skiftende krav til, hvad man skal, kan og må rent musikalsk. I dag oplever mange organister et stormløb fra folk, der ønsker at vi skal tage mere populærmusik under kærlig orgelbehandling. I stedet for at være musikalske dørvogtere, der siger nej, kan vi betragte det som alle tiders mulighed for kreativ udvikling. Hvor var den klassiske musik, hvis ikke Bach havde behandlet og ophævet Luthers popmelodier til sakrosankt kirkemusik? Melodier, som ikke før var betragtet som kirkelige, kan sagtens gå hen og blive det. Måske er spørgsmålet ikke, om Kim Larsen eller Queen er egnet til orglet - men hvordan vi kan arbejde med stoffet, så der opstår noget nyt og tredje, som er værdigt til både folket og vores faglige stolthed.

I denne workshop vil vi tage debatten op og komme med indspark, der kan være med til at belyse forskellige synspunkter. Desuden vil der være en praktisk del, hvor der gives eksempler på musik der, efter vores opfattelse, er meningsfulde arrangementer af populærmusik for orgel.

10 Bibeleventyr – Religionspædagogik i bevægelse

Helene Hay, Sognepræst, Hedensted-St. Dalby

I disse år dukker mange nye tiltag og tanker op, indenfor kirkelig undervisning af børn og unge. Undervisningskonceptet Bibeleventyr er et eksempel på dette. Børnene får fortalt historierne gennem, rollespil, trylleri, rap, fagter, huskeord og mundtlig fortælling. Alt sammen i en humoristisk, energisk, inkluderende tone.

Under workshoppen vil jeg give en smagsprøve på hvad et forløb med Bibeleventyr kan tilføre til folkekirkens børneundervisning. Samtidig vil jeg give mit bud på hvordan inkludering af flere sanser og mere krop kan være med til at inspirere og fange børnene.

Undervejs vil vi sammen lave små øvelser og rollespil, og jeg vil invitere til dialog, så vi sammen kan lære af hinandens succeser.

STIFTSUDVALGET FOR RELIGIONSPÆDAGOGIK

Stiftsudvalget for religionspædagogik arbejder tværfagligt med at inspirere til og understøtte undervisningsmæssige initiativer i sogne og provstier samt tilbyder temadage til faglig dygtiggørelse af præster, kirkekulturmedarbejdere, organister, korledere og frivillige.

11 Bibelen for begyndere

Malene Freksen, sognepræst, Notmark
Eva Jerg, sognepræst, Christianskirken, Fredericia

De allerfleste konfirmander er Bibel-nybegyndere. Hvilke fortællinger kan vi give dem med i deres livs rygsæk? Og hvordan?

I denne workshop får du serveret nogle forslag. Du kommer også selv til at arbejde lidt for føden.

Vi har pakket fisk, brød, fedekalve og Bibelen 2020. Kom og pak videre sammen med os.

12 Grøn Kirke – hvorfor og hvordan?

Gullmai Sørensen, kirketjener og Tove Bjørn Jensen, sognepræst, begge Nørremarkskirken, Vejle.

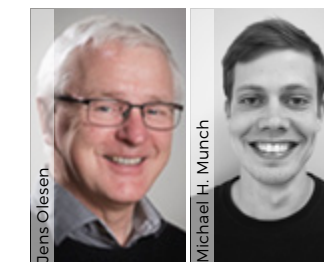
I sommeren 2018 blev Nørremarkskirken den første "Grønne Kirke" i Vejle, den syvende "grønne kirke" i Haderslev stift og kirke nr. 196, der er registreret som "Grøn Kirke" i Danmark. For at blive certificeret som "Grøn Kirke" skal man opfylde en række krav inden for bl.a. energioptimering, affaldssortering og indkøb af Fairtrade-mærkede produkter. De to oplægsholdere vil fortælle om, hvorfor Nørremarkskirken valgte at ansøge om at blive certificeret som "Grøn Kirke" og om vejen til certificeringen samt hvilke fordele eller ulemper det giver i hverdagen.

13 Teologien i økonomien

Jens Olesen, administrationschef, Kirkernes hus, Fredericia
Michael H. Munch, sognepræst, Bredstrup og Pjedsted

"Vis mig dit budget, og jeg skal fortælle dig om din kirkes teologi" er grundlaget for denne workshop. For selvom økonomien kan virke både kedelig og svær at forstå, så er den også et af menighedsrådets vigtigste værktøjer. Jens og Michael vil dels klæde tilhørerne på til, hvordan man egentligt forstår et budget og et regnskab (og svare på alle spørgsmål), dels hjælpe til at overveje, hvordan jeres ønsker for kirken kan afspejles i måden, hvorpå pengene bruges. Vi lover, det ikke bliver kedeligt.

HUSK

Ved tilmelding vælges både en 1. og 2. prioritet til eftermiddagens workshop

14 Kirkegården som rummelig arbejdsplads

Signe Bring-Nielsen, jobformidler, Flemming Madsen, ledende graver og Jytte W. Jørgensen, graverassistent, Halk/Grarup, Øsby/Aarø og Vilstrup kirker samt Søs Koustrup, ansat i mikroflex ved Halk kirke

Siden 2015 har Signe og kollegaerne ved jobcenter Haderslev haft et bredt og rigtig godt samarbejde med kirkerne i hele Haderslev Kommune. Samarbejdet handler oftest om udviklingsforløb, hvor borgere med fysiske og psykiske udfordringer skal afprøve deres arbejdsevne. Dette for at kunne beskrive deres forløb og sikre, at de bliver tildelt det forsørgelsesgrundlag som passer til deres arbejdsevne. Det kræver et tæt samarbejde mellem jobcentermedarbejderen og de medarbejdere, som varetager "mentorfunktionen" for borgeren på praktikpladsen. Der er gode erfaringer med den rummelighed, forudsigelighed og de enkle betydningsfulde opgaver, som kan tilbydes i kirken og de udendørs arealer omkring. Forløbene er oftest med til at flytte borgeren videre.

Vi, Flemming og Jytte, har i de sidst 5-6 år modtaget borgere fra Haderslev Kommune, fordi vi mener, at kirken har et lille ansvar her også. Når det lykkes, at få et menneske i bedre trivsel er det en fornøjelse at være en del af det.

I denne workshop fortæller vi, hvad det helt praktisk kræver at have en borger i arbejdsprøvning.

15 Hvem gør hvad – og hvordan finder jeg som MR-medlem rundt i systemet?

Torben Hjul Andersen domprovst, Haderslev Domprovsti

En kort guide til folkekirkens niveauer, remtrækket mellem dem og hvem der skal spørges om hvad.

16 Kirkegårdsliv

Anne Vium Skaarup, landskabsarkitekt og kirkegårdskonsulent

Kirkegården opfattes ofte som et roligt og måske endda stillestående rum. I virkeligheden er kirkegården et levende rum i evig forandring. Vi ser det i dag, hvor begravelsesmønstrene har ændret sig og der derfor bliver flere og flere tomme gravsteder. Vi skal bevare kulturarven, men på samme tid sikre at kirkegården følger med samfundsudviklingen og bliver ved med at være relevant i nutiden. I dag er der en øget opmærksomhed på variation, både større variation i hvordan et gravsted ser ud, men også på hvordan kirkegården bruges og indrettes. Kan vi bruge ønskerne om større variation til at løse udfordringerne med de tomme gravsteder og på samme tid øge variationen i dyreliv, planteliv, aktiviteter og oplevelsen på kirkegården?

Anne Vium Skaarup er kirkegårdskonsulent i Haderslev Stift. Hun rådgiver i den funktion stiftet i forhold til afgørelser i sager hvor projekter har indvirkning på indkig til kirken eller udkig fra kirken og kirkegården. Desuden rådgiver hun i forhold til ændringer på kirkegården og vejleder menighedsrådene i de indledende faser af projekter.

17 Trivsel og godt psykisk arbejdsmiljø – hvis ansvar er det?

Hans Hjerrild, leder af Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning

Hvad er et godt psykisk arbejdsmiljø og god trivsel på arbejdspladsen, og hvem har ansvaret for at sikre det? Det er spørgsmål som denne workshop vil beskæftige sig med. Vi vil ligeledes komme ind på, hvordan I med hver jeres roller som arbejdsgivere, ledere og ansatte på arbejdspladsen er en del af dette, og hvordan I hver især kan støtte op om at skabe et godt psykisk arbejdsmiljø og trivsel. Formen vil være oplæg, summegrupper og debat i plenum.

LIDT OM FAR

Folkekirkens Arbejdsmiljørådgivning (FAR) er en brancherettat rådgivningsenhed, som vejleder, rådgiver og hjælper folkekirkens parter i sager vedrørende arbejdsmiljø. Vi tilbyder de folkekirkelige arbejdspladser en kvalificeret og neutral rådgivning om forebyggelse og løsning af fysiske og psykiske arbejdsmiljøudfordringer. Vi har viden om den folkekirkelige struktur og organisation, og kan bidrage til meningsfuldt at skabe et bindeled mellem på den ene side folkekirkens kerneydelse, og på den anden side hensyntagen til medarbejdernes trivsel og udvikling.

18 Kirke og tro i bevægelse

Henrik V. Jørgensen og Martin Wemmelund, sognepræster og undervisere på TFFV samt Bent Andreassen, kursusleder på TFFV

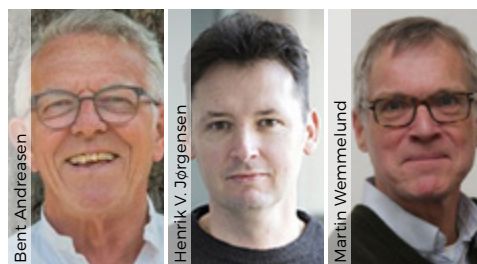
Teologi for Voksne vil åbne tre vinduer ind til nogle af de spændingsfelter som alle, der beskæftiger sig med tro og kirke, må forholde sig til:

Mellem tro og viden. Mellem forståelse og fortolkning ved Henrik V. Jørgensen

Mellem Gud som Herre og Gud som far. Fra GT til NTS gudsbillede ved Martin Wemmelund

Mellem kirke og kultur. Kirke ikke som en statisk størrelse men en stadig bevægelse ved Bent Andreassen

Teologi for Voksne præsenterer emner fra den teologiske voksenundervisning, som udbydes til lægfolk, der vil søge en større viden og fordybelse i tro og tænkning. Mød tre af underviserne på TFFV.

19 Liv i sognegården – før og efter Corona

Esben Andersen, provst, Aarhus Vestre Provsti

Har vi selv overblik over, hvor meget menighedslokalerne i vores sogn bliver brugt, til hvilke aktiviteter med hvilke formål og med hvor mange deltagere, frivillige og ansatte involveret?

Med basis i få markante resultater og læringspunkter fra en undersøgelse i Aarhus Vest præsenterer Esben Andersen en let metode til at få overblik over, hvordan sognegårdslivet var i jeres sogn før Corona – for på workshoppen at drøfte, hvordan sognegårdslivet bedst kan genstartes og videreudvikles efter Corona.

HUSK

Ved tilmelding vælges både en 1. og 2. prioritet til eftermiddagens workshop

20 Evangelisten Lukas og benstrækningsoverraskelsen – eller noget om forståelsesbarrierer i gudstjenesten

Bente K. Rosenkrants, sognepræst, Sct. Nicolai sogn, Vejle

Kan vi overhovedet forklare os ind i det univers af betydning og mysterium, som en gudstjeneste er? Skal vi? Giver det mening at lave en forklaringsgudstjeneste? Hvordan kunne den i givet fald se ud?

Menighedsrådsmedlemmer har også et ansvar i forhold til gudstjenestens liturgi. Men hvis ansvar er det at få kirkegængere til at finde sig til rette i gudstjenesten?

KIRKE SAMMEN

STIFTS DAG 20. marts 2021
På Haderslev Katedralskole

Forsidekunst: Jacob Herskind

Ansvarshavende: Marianne M. Mølbæk

Fotos: Studio 64, Lene Esthave, m.fl.

Layout: heidimaria.dk

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

PRAKTISK INFO

Sted: Haderslev Katedralskole
Christiansfeldvej 31
6100 Haderslev

Pris: **325 kr. pr. deltager** som inkluderer frokost, 2 x kaffe med brød, et kunsttryk og hele dagens program.

Tilmelding: **Senest den 1. marts 2021.**

Det sker elektronisk via Haderslev Stifts hjemmeside haderslevstift.dk/tilmelding – individuel tilmelding pga. valg af workshop samt eventuelle oplysninger om allergener el. andre hensyn til forplejning. Ved tilmelding vælges både en 1. og 2. prioritet til eftermiddagens workshop.

Der sendes efterfølgende en kvittering fra "Google Analyse" til den opgivne mailadresse, hvor alt hvad du har indtastet i tilmeldingen fremgår. Modtager du IKKE en kvittering, kontakt da venligst stiftskontoret på tlf. **7452 2025** (Heidi Hinrichsen) eller på kmhad@km.dk

Betaling: Haderslev Stift sender en samlet regning til menighedsrådet. Deltagerbetaling for ansatte, menighedsrådsmedlemmer og evt. øvrige frivillige kan dækkes af den lokale kirkekasse. Andre individuelt tilmeldte betaler selv til stiftet.

Spørgsmål: Kan rettes til projekt- og eventkoordinator Marianne M. Mølbæk på telefon: **4014 1572** eller mail: mmm@km.dk

